INSTRUKCJA BHP: DROGI KOMUNIKACYJNE I STREFY NIEBEZPIECZNE NA BUDOWIE

instrukcja stanowiskowa (art. 237[4] § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)

Instrukcja nr		**Wersja / zmiana nr**	
Data opracowania		**Obowiązuje od**	

1. Pracodawca, roboty i stanowisko

Pracodawca *nazwa i adres*			
Budowa i teren *adres, plan zagospodarowania terenu budowy nr / z dnia*		**Strefy niebezpieczne na budowie** *żuraw, rusztowanie przy elewacji, rozbiórka, wykop*	
Stanowisko *robotnik, pomocnik, operator taczki lub wózka, brygadzista*		**Gdzie dostępna instrukcja** *np. przy wejściu na budowę, w kontenerze brygady*	
Opracował *imię, nazwisko, funkcja*		**Data i podpis**	
Zatwierdził *pracodawca lub osoba upoważniona*		**Data i podpis**	

- ☐ plan zagospodarowania terenu budowy z drogami, wyjściami, przejściami i strefami niebezpiecznymi (§ 8 pkt 1 i 2) (nr rysunku)
- ☐ plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (plan BIOZ), jeśli jest wymagany (nr)
- ☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

2. Zagrożenia przy robotach

- ☐ potrącenie przez pojazd albo maszynę na drodze budowy
- ☐ uderzenie przedmiotem spadającym z wysokości w strefie niebezpiecznej
- ☐ upadek z drogi albo pomostu położonego ponad 1 m nad terenem
- ☐ poślizgnięcie i upadek na pochylni, przejściu o dużym spadku, w błocie i na oblodzeniu
- ☐ wywrócenie taczki lub wózka na zbyt stromej drodze, przeciążenie przy pchaniu
- ☐ porażenie prądem przy przejeździe pod napowietrzną linią elektroenergetyczną
- ☐ potknięcie o materiały, przewody i węże w przejściu, zła widoczność po zmroku

3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

- ☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe
- ☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku
- ☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją
- ☐ obuwie ochronne z podeszwą przeciwpoślizgową, hełm ochronny
- ☐ kamizelka ostrzegawcza o intensywnej widzialności przy ruchu pojazdów i maszyn
- ☐ rękawice ochronne przy przenoszeniu i przewożeniu materiałów

4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ poznaj na planie zagospodarowania drogi, wyjścia, przejścia i strefy niebezpieczne (§ 8 pkt 1 i 2)
- ☐ sprawdź, czy ogrodzenie i bramy są zamknięte, a gdzie ogrodzenia nie ma, czy stoją tablice ostrzegawcze (§ 9)
- ☐ sprawdź szerokość przejścia: co najmniej 0,75 m przy ruchu w jedną stronę, 1,2 m w obie (§ 12)
- ☐ sprawdź balustradę drogi dla taczek i wózków położonej ponad 1 m nad terenem: deska 0,15 m, poręcz 1,1 m (§ 15)
- ☐ sprawdź listwy co najmniej co 0,4 m albo schody szerokości co najmniej 0,75 m na przejściu o spadku ponad 15% (§ 16)
- ☐ sprawdź ogrodzenie i oznakowanie strefy niebezpiecznej i daszki nad przejściami w tej strefie (§ 20, § 22)
- ☐ po zmroku sprawdź oświetlenie dróg, przejść i znaków (§ 17, § 60 ust. 1 i 3)

5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ chodź tylko wyznaczonymi drogami i przejściami, nie skracaj drogi przez strefę niebezpieczną
- ☐ taczkę pchaj drogą o spadku do 10%, wózek bezszynowy do 5%, szynowy do 4% (§ 14)
- ☐ ciężary noś ręcznie po pochylni o spadku do 10% (§ 13)
- ☐ przed wyjściem z magazynu albo zza budynku na drogę zatrzymaj się przy poręczy lub labiryncie (§ 18)
- ☐ pojazd stawiaj tylko w wyznaczonym miejscu postojowym (§ 11)
- ☐ przy wysokim ładunku sprawdź bramkę gabarytową przed linią napowietrzną, ustawioną co najmniej 15 m przed skrzyżowaniem (§ 19)
- ☐ materiały odkładaj na wyznaczone, utwardzone składowisko, nie w przejściu (§ 23)

6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ usuń z przejścia resztki materiałów, przewody i węże albo zgłoś je brygadziście
- ☐ zamknij bramę i furtkę ogrodzenia po wyjściu z budowy (§ 9 ust. 1)
- ☐ zgłoś uszkodzoną balustradę, daszek, oświetlenie albo przewrócony znak

7. Zakazy

- ☐ przechodzenie i praca w strefie niebezpiecznej bez polecenia i bez daszka ochronnego (§ 20 ust. 2)
- ☐ przesuwanie i zdejmowanie balustrad, ogrodzeń i znaków strefy niebezpiecznej
- ☐ składowanie materiałów, narzędzi i sprzętu na daszkach ochronnych i używanie ich jako rusztowania (§ 22 ust. 3)
- ☐ zastawianie dróg, wyjść i przejść materiałami i sprzętem
- ☐ jazda taczką lub wózkiem po drodze bez balustrady położonej ponad 1 m nad terenem (§ 15 ust. 1)
- ☐ wpuszczanie na teren budowy osób nieupoważnionych (§ 9 ust. 1)

8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

Sytuacja	Co robi pracownik
Potrącenie przez pojazd lub maszynę	
Upadek przedmiotu w strefie niebezpiecznej, uszkodzony daszek	
Upadek z drogi lub pomostu	
Zerwana lub nisko zwisająca linia napowietrzna	

Numer alarmowy		**Przełożony** *imię, nazwisko, telefon*	
Osoba udzielająca pierwszej pomocy *imię, nazwisko, telefon*		**Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania** *gdzie są*	

9. Zmiany instrukcji

Data	Zakres zmiany i przyczyna	Kto zmienił	Podpis

10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wersja instrukcji	Data	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. 237^4 § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. 237^4 § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego. Drogi komunikacyjne i strefy niebezpieczne: § 8–24 oraz § 60 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401; akt obowiązujący bez aktów zmieniających, ELI 9.11.2026). Wymiary strefy pod obiektem: co najmniej 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, i nie mniej niż 6 m (§ 21 ust. 2); daszki ochronne co najmniej 2,4 m nad terenem, nachylone pod kątem 45° do źródła zagrożenia, szersze o 0,5 m z każdej strony od przejścia (§ 22 ust. 1 i 2).